

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	АР15473303 «Жетісу облысында пошта-телеграф қызметі – Ресей империясы коммуникациясының бір бөлігі ретінде (1865–1917 жж.)»
Жоба өзектілігі	Пошта, телеграф сияқты коммуникация құралдарының аймақта пайда болып, енгізілуі, олардың қызметіне қажеттіліктің өсуі зерттеу өзектілігін құрайды. Жобаның жаңалығы алғаш рет революцияға дейінгі Жетісу облысында бұқаралық коммуникация құралдарының жүйесінің қызметі комплексті зерттелді. Жаңа архив құжаттары негізінде Жетісу облысының пошта-телеграф, қызметі, ондағы қызметкерлерінің әлеуметтік, экономикалық жағдайы, олардың қызмет аясы жан-жақты қарастырылып, салыстырмал-тарихи әдістер негізінде кестелер құрастырылады. Сонымен қатар, геоақпараттық картографтау нәтижесінде Жетісу облысындағы пошта-телеграф мекемелерінің орналасуы, пошта тракттарының негізгі жол маршруттарының картасы жасалады.
Жоба мақсаты	Жобаның мақсаты – Жетісу облысында 1865-1917 жылдар аралығында пошта-телеграф мекемелерінің қызметін және пошта қатынасының ұйымдастырылуын зерттеу жобаның мақсаты болып табылады..
Жоба міндеттері	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пошта-телеграф ведомстволарын жалпы Ресей және дүниежүзі деңгейінде, аймақта XIX ғасырдың соңында- XIX ғасырдың басында басқару ерекшеліктерін салыстырмалы талдау.<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Отандық зерттеушілердің пошта-телеграф қызметтерін зерттеу тәжірибелерімен танысу; 1.2 Ресей империясының және Қазақстан территориясындағы пошта және телеграф қызметінің тарихын зерттеуде отандық және батыстық тарихнаманы, әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар, антропология ғылымдар салаларындағы жаңа теорияларды зерттеу. 3. Жетісу облысында пошта-телеграф жүйесінің қалыптасу кезеңдерін зерттеу.<ol style="list-style-type: none"> 3.1 ҚР Орталық мемлекеттік мұрағатында Жетісу облысында 1865-1917 жылдар аралығындағы пошта-телеграф қызметіне байланысты қорлармен танысып, талдау жасау. 4. Пошта-телеграф қызметкерлерінің статусы, құқықтары мен міндеттері ерекшеліктерін жалпы Ресей империясы және Қазақстан деңгейімен салыстырмалы талдау;<ol style="list-style-type: none"> 4.1 Пошта-телеграф қызметкерлерінің статусы, құқықтары мен міндеттері ерекшеліктерін талдау. 5. Пошта-телеграф қызметінің аймаққа әлеуметтік, экономикалық, мәдени ықпалын айқындау;

	<p>5.1 «Жетісу облысында пошта-телеграф қызметенің дамуы (1865-1917 жж)» монографиясының кіріспесін дайындау</p> <p>5.2 «Жетісу облысында пошта-телеграф қызметінің дамуы (1865-1917 жж)» тақырыбындағы монографияның 1 тарауын дайындау.</p> <p>Жетісу облысында пошта-телеграф қызметін ұйымдастыру және басқару (1865-1917 жж.)</p> <p>5.3 Империялық коммуникация жүйесінің даму тарихы мен Ресей империясының жекелеген практикаларын зерттеу тәжірибелерімен танысу мақсатында Вашингтон университеті Генри Джексон атындағы халықаралық қатынастар факультеті жанында Ресей, Шығыс Еуропа және Орталық Азия зерттеу институты мамандарынан кеңес алу.</p> <p>6. Коммуникация түрі ретінде Жетісу облысында пошта-телеграф жолдарының, негізгі станцияларының картасын жинақталаған материалдары негізінде құрастыру.</p> <p>6.1 Коммуникация түрі ретінде Жетісу облысында пошта-телеграф жолдарының, негізгі станцияларының картасын жинақталған материалдар негізінде құрастыру.</p>
<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер</p>	<p>Пошта-телеграф ведомстволарын жалпы Ресей және дүниежүзі деңгейінде, аймақта XIX ғасырдың соңында-XIX ғасырдың басында басқару ерекшеліктеріне салыстырмалы талдау жасалды. Негізгі деректер қатарында Пошта ведомстволарына төлемді жеңілдету үшін маршрутты кітап «Почтовый дорожник» қолданылды. Талданған келесі деректер тобына «Обзор Семиреченской области». «Пошта тракты мен станциялары пошта мекемелері» Қоғамдық абаптандыруарауында қарастырылған.</p> <p>Архив материалдарынан жоба аясында ҚРОММ 194 қор (Верненская областная почтово-телеграфная контора Туркестанского почтово-телеграфного округа. Г. Верный Семиреченской области 1872-1917 гг.) 1 тізбе 1-12 іс, ҚРОММ 194 қор 2 тізбе 13-19 істерге талдау жасалынды.</p> <p>Жоғарыда көрсетілген «Почтовый дорожник» 1777-1901 жылдар аралығында және «Обзор Семиреченской области» 1892-1901 жылдары жарық көрген жарияланымдар негізінде 1875 жылғы пошта маршруттары ГАЗ (ГИС) картографирование арқылы карта жасалды. Карта бүкіл Қазақстан территориясындағы пошта маршруттары мен станцияларына және жекелеген аймақтарына (оңтүстік, жетісу, солтүстік-шығыс, солтүстік-батыс) жеке құрастырылды.</p> <p>Ұсынылып отырған жобаның жаңалығы алғаш рет революцияға дейінгі Жетісу облысында бұқаралық коммуникация құралдарының жүйесінің қызметі</p>

	<p>комплексті зерттелмекші. Жаңа архив құжаттары негізінде Жетісу облысының пошта-телеграф, қызметі, жан-жақты қарастырылады.</p> <p>ҚР Орталық Архив (194, 195, 196, 41, 51, 53 қорлар) қорларының құжаттарын талдау арқылы тақырыпқа сәйкес каталогі жасалды; Келесі қорлардың материалдары талданды: ф. 194, оп.1, оп.2 «Верненская областная почтово-телеграфная контора Туркестанского почтово-телеграфного округа (1897-1917)»; ф.195, оп.1. «Лепсинская телеграфная станция Туркестанского телеграфного агенства г.Лепсинск Семиреченской области 1887–1894 гг.»; ф.196, оп.1. Лепсинская почтовая контора управления почтовой частью Семиреченской области. 1871–1889 гг.; Ф.41, оп.1, I книга I, 2 книга 2 «Верненское уездовое управление. 1862–1919 гг.»; ф.51, оп.1 «Верненское городское полицейское управление»; ф.53, оп.1 «Пристав 2-й полицейской части.». Нормативті актілер, орталық және жергілікті пошта-телеграф байланыс мекемелерінің өкімдері, қызметтік хаттары және статистикалық есептері, облыс әкімшілігінің пошта-телеграф ведомстволарының хаттары қолданылды.</p> <p>Қызметкерлерді даярлау, қызметке алу, жалақы, күнтізбелік кесте сияқты мәселелерді қамтитын қызметкердің статусы анықталды.</p> <p>Пошта қызметінің кейбір тәжірибелері еуропа мемлекеттері мысалында салыстырмалы талданып қарастырылды. Германияда Бавария, Сакония, Вюртемберг, Гоновер мысалында, Британ империясы отарларымен, соның ішінде Индиямен қарым-қатынасы ракурсында пошта қызметі қарастырылды.</p> <p>Жетісу облысындағы пошта, пошта-телеграф бөлімшелерінің орналасу ерекшеліктерін көрсететін карталар жасалып, олардың аймақта таралу динамикасы көрсетілді.</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<p>Искакова Галия Зейдилдаевна, PhD доктор, Индекс Хирша – 1, Researcher ID N-7352-2014, ORCID https://orcid.org/0000000088875266, Scopus Author ID: 56584409000</p> <p>Кундакбаева Жанат Бековна, т.ғ.д, Индекс Хирша – 1; Researcher ID N-7439-2014, ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3074-6332, Scopus Author ID: 57188835180</p> <p>1.</p>
<p>Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)</p>	<p>1.Organization of the postal service in the Semirechensk region (the second half of the 19th century - the beginning of the 20th century)// ҚазҰПУ Хабаршысы, «тарих және саяси-әлеуметтік ғылымдар» сериясы, 1 № 76 (2023), 30-3766.</p> <p>https://bulletin-histsocpolit.kaznpu.kz/index.php/ped/article/view/1346/614</p> <p>2 Communication as a integration factor of the regions:</p>

	<p><u>Transportation in Semirechye district Postal service (second half of the XIX century)</u>// Bulletin of KazNU named after al-Farabi, historical serie, Vol 109 No 2 (2023) https://bulletin-history.kaznu.kz/index.php/1-history/article/view/1634</p> <p>3. «Employees of postal and telegraph institutions of the Semirechensk region (second half of the 19th - first half of the 20th century)» («Жетісу облысында пошта-телеграф мекеме қызметкерлері (XIX ғасырдың екінші жартысы-XX ғасырдың бірінші жартысы)»). // Scientific journal «Bulletin of NAS RK, No 6 (2023) https://journals.nauka-nanrk.kz/bulletin-science</p>
Патент туралы ақпарат	-